

2. kolo

2. kolo 2022./2023.

ŠKOLA	
BROJ EKIPE	
RAZRED	3.

IME I PREZIME UČENIKA	IME I PREZIME MENTORA	
		M
		F
		K

ODGOVORI:

Matematika	Fizika		Kemija		M-F-K
M.1.		F.1.		K.1.	
M.2.		F.2.		K.2.	
M.3.		F.3.		K.3.	
M.4.		F.4.		K.4.	
M.5.		F.5.		K.5.	
M.6.		F.6.		K.6.	
M.7.		F.7.		K.7.	
M.8.		F.8.		K.8.	
M.9.		F.9.		K.9.	

Autori zadatka:

Maja Zelčić, profesorica matematike
Stjepan Sabolek, profesor matematike i fizike
Nina Mihoci, profesorica kemije
Jasmina Novak, profesorica kemije

Recenzenti:

Luka Milačić, student PMF matematika
Jakov Budić, student PMF fizika
Lea Komočar, studentica PMF kemija
Matej Vojvodić, student PMF matematika

Lektorica:

Ljiljana Centrih Lovrić, prof. hrvatskoj jezika i književnosti

www.matzelcic.com.hr

MATEMATIKA

TOČAN ODGOVOR : 10 bodova	ODGOVOR „E“ : 0 bodova	OSTALO : -2 boda
----------------------------------	-------------------------------	-------------------------

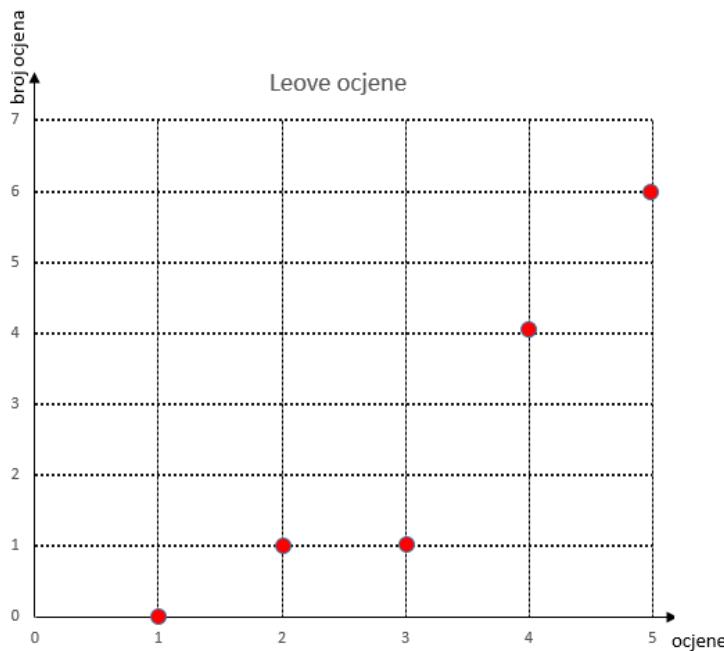
M.1. Koji je od ponuđenih intervala brojeva rješenje nejednadžbe $\log_2 x^2 < 2$?

A. $\langle 0,2 \rangle$	B. $\langle -2,2 \rangle$	C. $\langle -\infty, 2 \rangle$	D. $\langle -2,0 \rangle \cup \langle 0,2 \rangle$	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------------------------	------------------------------	------------------------------------	---	------------------------------------

M.2. Pravokutniku $ABCD$ opisana je kružnica sa središtem u točki S . Ako se dužina $\overline{BC}$ iz točke A vidi pod kutom veličine 15° , kolika je mjera kuta između dijagonala tog pravokutnika?

A. 15°	B. 22.5°	C. 30°	D. 45°	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
------------------	--------------------	------------------	------------------	------------------------------------

M.3. Točkastim grafom prikazane su Leove ocjene iz matematike. Koliko još najmanje petica Leo treba dobiti iz matematike da bi mu prosjek svih ocjena bio bar 4,5?

A. 4	B. 5	C. 6	D. više od 6	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
---------	---------	---------	-----------------	------------------------------------

TOČAN ODGOVOR: 20 bodova**ODGOVOR „E“ : 0 bodova****OSTALO : -4 boda**

M.4. Ako je $f(x) = 2x - 1$ i $g(2-x) = f(f(x-1) - f(x+1)) \cdot f(x)$, koliko je $g(5)$?

A. -44	B. -89	C. -93	D. ništa od navedenoga	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
------------------	------------------	------------------	----------------------------------	---

M.5. U koje će vrijeme, prvi put nakon podneva, mala i velika kazaljka sata biti okomite?

A. 12:16:36	B. 12:15:00	C. 12:15:45	D. 12:16:21	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	---

M.6. Rješenja kvadratne jednadžbe $x^2 - (b-3)x + 2023 = 0$ prirodni su brojevi. Koliki je zbroj svih različitih vrijednosti parametra b za koji to vrijedi?

A. 2 465	B. 2 456	C. 2 225	D. ništa od navedenoga	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
--------------------	--------------------	--------------------	----------------------------------	---

TOČAN ODGOVOR: 30 bodova**ODGOVOR „E“ : 0 bodova****OSTALO : -6 bodova**

M.7. Koliko je uređenih parova (x, y) rješenje jednadžbe $\sin x + \cos y = 2$, pri čemu je $x \in [-10\pi, 10\pi]$ i $y \in [-5\pi, 5\pi]$?

A. 15	B. 20	C. 40	D. 50	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------------	-----------------	-----------------	-----------------	---

M.8. Uz kvadrat $ABCD$, duljine stranice a , dočrtan je prema van jednakostraničan trokut BEC , a uz trokut (prema van) kvadrat $EFGC$. Kolika je udaljenost točaka A i F ?

A. $2\sqrt{2} \cdot a$	B. $2\sqrt{3} \cdot a$	C. $a(\sqrt{3} + 1)$	D. $\frac{\sqrt{3} + 1}{2}a$	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
----------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	--	---

M.9. Koliko postoji trojki prirodnih brojeva $a \leq b \leq c$ za koje vrijedi $a + b + c = 20$, a zbroj je svaka dva broja bar 10?

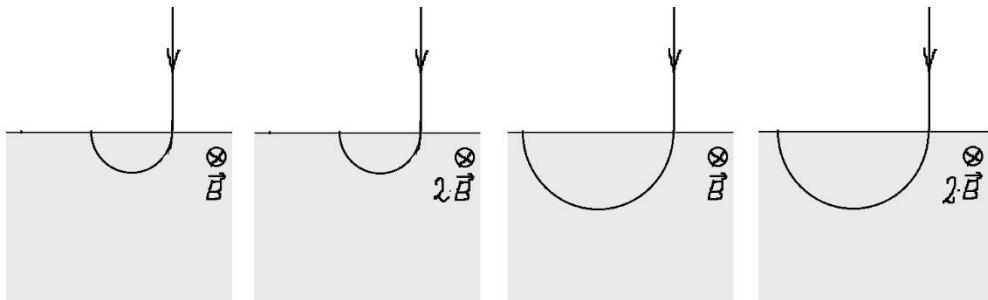
A. 13	B. 17	C. 8	D. 12	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------------	-----------------	----------------	-----------------	---

FIZIKA

Napomena: za gravitacijsko ubrzanje koristiti približnu vrijednost $g = 10 \text{ m/s}^2$.

TOČAN ODGOVOR : 10 bodova	ODGOVOR „E“ : 0 bodova	OSTALO : -2 boda
----------------------------------	-------------------------------	-------------------------

F.1. Slike A, B, C i D prikazuju 4 situacije u kojima elektron ulijeće u homogeno magnetsko polje okomito na silnice i u magnetskom polju opisuje polukružnu putanju. Na kojoj je slici brzina kojom elektron ulazi u magnetsko polje najveća?

A

B

C

D

A. A	B. B	C. C	D. D	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
---------	---------	---------	---------	------------------------------------

F.2. Jednostavno njihalo (kuglica mase m obješena na nerastezljivu nit zanemarive mase) na površini planeta čiji je radijus R njiše se s periodom T . Koliki bi bio period istog njihala kad bi ga podignuli na visinu $3R$ iznad površine tog planeta?

A. T	B. $2T$	C. $3T$	D. $4T$	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------	------------	------------	------------	------------------------------------

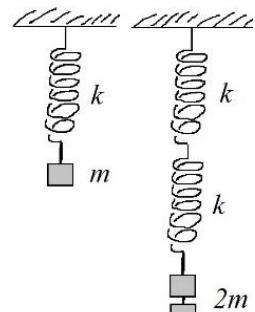
F.3. Uredaj za očitavanje bankovne kartice koja na sebi ima magnetsku traku radi na principu elektromagnetske indukcije. Provukli smo bankovnu karticu kroz čitač i uređaj ju nije uspio očitati. Što je potrebno napraviti u drugom pokušaju da bismo bili uspešniji?

- a) provući karticu istom brzinom kroz čitač kao i u prvom pokušaju
- b) provući karticu sporije kroz čitač nego u prvom pokušaju
- c) provući karticu brže kroz čitač nego u prvom pokušaju
- d) polako staviti karticu i ostaviti je da miruje nekoliko sekundi u čitaču

A. a)	B. b)	C. c)	D. d)	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
----------	----------	----------	----------	------------------------------------

TOČAN ODGOVOR: 20 bodova**ODGOVOR „E“ : 0 bodova****OSTALO : -4 boda**

F.4. Tijelo mase m objesimo na elastičnu oprugu koeficijenta elastičnosti k (slika a)), malo povučemo iz ravnotežnog položaja i pustimo titrati. Period će titranja biti T . Koliki će biti period titranja ako dvije identične opruge spojimo kao na slici b), na njih objesimo dva tijela ukupne mase $2m$ i pustimo titrati?

a) b)

A. 2T	B. $\sqrt{2}T$	C. T	D. $T/2$	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------------	--------------------------	------------------	--------------------	---

F.5. U čvrstoj posudi volumena 2 litre nalazi se dušik čiji je specifični toplinski kapacitet pri stalnom volumenu $740 \text{ J kg}^{-1}\text{K}^{-1}$. U posudi s dušikom nalazi se električni grijач čiji je električni otpor 10Ω . Spojimo grijач na bateriju i puštamo struju kroz grijać 2 minute. Kroz grijać tada teče električna struja od 1 A. Prepostavite da plin dušik preuzeće svu energiju koju preda grijać. Izračunajte za koliko će biti tlak dušika u posudi veći nakon zagrijavanja. Volumen posude je stalan. Relativna atomska masa dušika iznosi 14.

A. 120376 Pa	B. 240753 Pa	C. 361130 Pa	D. 481506 Pa	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
------------------------	------------------------	------------------------	------------------------	---

F.6. Električni grijać napravljen je od žice od cekasa dugačke 52 m. Kada je grijać priključen na stalni napon od 220 V, u njemu se za vrijeme 4 s razvije toplina 4000 J. Specifična otpornost cekasa iznosi $1,1 \cdot 10^{-6} \Omega\text{m}$. Koliki je promjer te žice od koje je napravljen grijać?

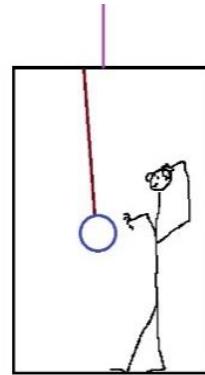
A. 0,63 mm	B. 0,83 mm	C. 1,03 mm	D. 1,23 mm	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

TOČAN ODGOVOR: 30 bodova**ODGOVOR „E“ : 0 bodova****OSTALO : -6 bodova**

F.7. Dvije kuglice jednakih masa m napravljene od plastelina lete jedna ususret drugoj po istom pravcu brzinama čiji su iznosi v_1 i v_2 . Prilikom sudara kuglice se zaližepe i nakon sudara gibaju se po istom pravcu kao jedno tijelo. Količina topline koja se oslobođi prilikom sudara je Q . Kolika je masa m tih kuglica?

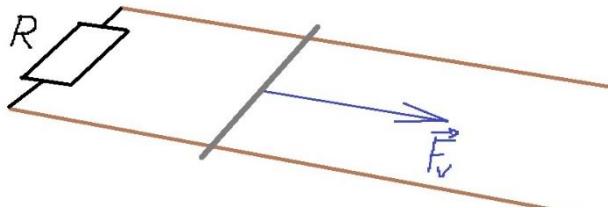
A. $\frac{4Q}{(v_1 - v_2)^2}$	B. $\frac{4Q}{(v_1 + v_2)^2}$	C. $\frac{2Q}{(v_1 - v_2)^2}$	D. $\frac{2Q}{(v_1 + v_2)^2}$	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	----------------------------------	------------------------------------

F.8. Matko je u dizalu proučavao njihalo duljine 70 cm. Njihalo je privezao za strop dizala. U jednom trenutku dizalo se počeo spušтati tako da se Matko osjetio lakšim za 160 N. Koliki je u isto vrijeme bio period njihanja njihala? Neposredno prije pokusa Matko se vagao i izmjerio da ima 80 kg.

A. 1,52 s	B. 1,66 s	C. 1,86 s	D. 2,35 s	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
--------------	--------------	--------------	--------------	------------------------------------

F.9. Po dvjema paralelnim bakrenim tračnicama, postavljenim vodoravno, vućemo vodič kao što prikazuje crtež. Tračnice su spojene preko otpornika otpora 1Ω , a razmak je među tračnicama $0,5$ m. Taj sustav nalazi se u homogenom magnetskom polju indukcije $0,5$ T čije su silnice okomite na ravninu u kojoj se giba vodič. Električni je otpor tračnica i pokretnog vodiča zanemariv. Trenje između pokretnog vodiča i tračnica također je zanemarivo. Koliki mora biti iznos vućne sile kojom vućemo vodič da bi brzina vodiča bila stalna i iznosila 5 m/s?

A. 0,3125 N	B. 0,3425 N	C. 0,3725 N	D. 0,4025 N	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
----------------	----------------	----------------	----------------	------------------------------------

KEMIJA

Napomena: U svim zadatcima pridržavajte se podataka iz dobivene tablice periodnoga sustava elemenata.

TOČAN ODGOVOR : 10 bodova

ODGOVOR „E“ : 0 bodova

OSTALO : -2 boda

K.1. Otopine **O** i **T** nalaze se u zasebnim čašama. Otopina **O** ima pH-vrijednost 3, a pH-vrijednost otopine **T** nepoznata je. Nakon miješanja sadržaja dviju čaša univerzalnim indikatorskim papirom određena je pH-vrijednost smjese koja iznosi 5.

Koja je tvrdnja točna za otopine **O** i **T** ?

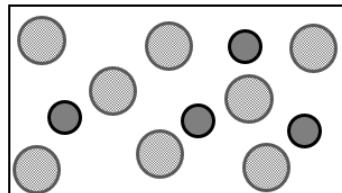
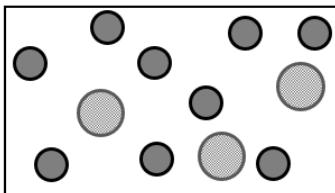
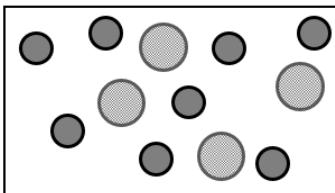
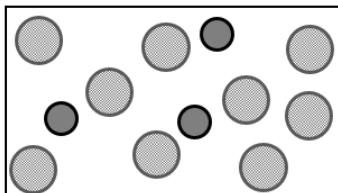
- A. otopina **T** ima veću koncentraciju oksonijevih iona od otopine **O**
- B. otopina **O** ima veću koncentraciju hidroksidnih iona od otopine **T**
- C. otopina **T** ima veću koncentraciju hidroksidnih iona od otopine **O**
- D. otopina **O** ima manju koncentraciju oksonijevih iona od otopine **T**
- E. ne želimo odgovoriti na pitanje

K.2. Koliko je uzorka ostalo neizreagirano ako je na početku kemijske reakcije masa uzorka iznosila 120 mg, a proteklo je vrijeme tri vremena polureakcije?

A. 15 mg	B. 30 mg	C. 40 mg	D. 105 mg	E. ne želimo odgovoriti na pitanje

K.3. Slike **1 - 4** prikazuju čestični sastav vodenih otopina različitih soli.

kation: ●   anion: ○

Sl. 1

Sl. 2

Sl. 3

Sl. 4

U kojem su nizu slike čestičnog sastava vodenih otopina točno pridružene primjerima soli?

A. Sl. 1 natrijev fosfat Sl. 2 magnezijev nitrat Sl. 3 aluminijev klorid Sl. 4 kalijev sulfat	B. Sl. 1 aluminijev klorid Sl. 2 kalijev sulfat Sl. 3 natrijev fosfat Sl. 4 magnezijev nitrat	C. Sl. 1 magnezijev nitrat Sl. 2 aluminijev klorid Sl. 3 kalijev sulfat Sl. 4 natrijev fosfat	D. Sl. 1 kalijev sulfat Sl. 2 natrijev fosfat Sl. 3 magnezijev nitrat Sl. 4 aluminijev klorid	E. ne želimo odgovoriti na pitanje

TOČAN ODGOVOR: 20 bodova**ODGOVOR „E“ : 0 bodova****OSTALO : -4 boda**

K.4. Izračunajte kolika je teorijska vrijednost konačne temperature vodene pare nastale reakcijom 2,00 mol molekula vodika i 1,00 mol molekula kisika ako je reakcija inicirana pri 25 °C. Zanemarite gubitak topline u okolinu i promjenu toplinskog kapaciteta vodene pare s temperaturom.

Termokemijski podatci pri 25 °C i 1 atm: $\Delta_f H^\circ(\text{H}_2\text{O}, \text{g}) = -241,82 \text{ kJ mol}^{-1}$; $c(\text{H}_2\text{O}, \text{g}) = 2,03 \text{ J K}^{-1} \text{ g}^{-1}$

A. 3 306,04	B. 3 331,04	C. 6 612,08 °C	D. 6 637,08 °C	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------------------	-----------------------	--------------------------	--------------------------	---

K.5. Ispitana su svojstva triju metala **K**, **L**, **M** i zabilježena su sljedeća opažanja:

- metal **K** ne reagira u otopini **L**²⁺ iona
- metal **L** ne reagira u otopini **M**³⁺ iona
- metal **M** reagira u otopini **K**²⁺ iona

Koji niz predstavlja poredak metala od najjačeg do najslabijeg reducensa?

A. K, L, M	B. M, L, K	C. L, M, K	D. L, K, M	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

K.6. Provedena je kemijska sinteza oktamera, polimera čija je molekula izgrađena od 8 molekula monomera:

A, T, O, M, L, I, G, A.

Pretpostavimo da je iskorištenje svake reakcije u kojoj se stvara jedna kemijska veza između monomera 80 %.

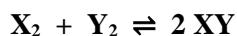
Koliko je ukupno iskorištenje reakcije za sintezu oktamere koja je provedena na opisani način?

1) sintetizirani su dimeri:	A-T	O-M
2) dimeri su povezani u tetramere:	A-T-O-M	i
3) tetrameri su povezani u oktamere:	A-T-O-M-L-I-G-A	

A. 10 %	B. 21 %	C. 51 %	D. 80 %	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	---

TOČAN ODGOVOR: 30 bodova**ODGOVOR „E“ : 0 bodova****OSTALO : -6 bodova**

K.7. U reakcijsku posudu dodano je 7,00 mol tvari $\mathbf{X}_2$ i 8,00 mol tvari $\mathbf{Y}_2$. Ukupni je volumen reakcijske smjese 1,00 L. Pri određenoj temperaturi dolazi do kemiske reakcije prikazane jednažbom, a nakon uspostavljanja ravnotežnoga stanja množina je nastaloga produkta $\mathbf{XY}$ 8,00 mol.

Kolika množina produkta $\mathbf{XY}$ nastaje opisanom reakcijom, u novom reakcijskom sustavu, ako se u njega doda 4,00 mol tvari $\mathbf{X}_2$ i 6,00 mol tvari $\mathbf{Y}_2$? Ukupni volumen reakcijske smjese također je 1,00 L, a reakcija se odvija pri jednakoj temperaturi.

A. 1,33 mol	B. 4,57 mol	C. 5,13 mol	D. 6 mol	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
-----------------------	-----------------------	-----------------------	--------------------	---

K.8. Topljivost kalijeva dikromata mijenja se promjenom temperature. Tablica prikazuje masene udjele kalijeva dikromata u zasićenim otopinama pri različitim temperaturama.

$t/ ^\circ\text{C}$	0	20	40	60
$w_{\text{sat}}(\mathbf{K}_2\mathbf{Cr}_2\mathbf{O}_7)$	0,0449	0,1095	0,2080	0,3132

Zasićena otopina kalijeva dikromata pripremljena je u laboratorijskoj čaši uz zagrijavanje pri temperaturi od 40°C . Hlađenjem na 20°C dio soli istaložio se na dno čaše. Ako je masa nastaloga taloga 20,95 g, kolika je masa vode i kalijeva dikromata upotrijebljena za pripravu zasićene otopine pri 40°C ?

A. $m(\mathbf{H}_2\mathbf{O}) = 70,25 \text{ g}$ $m(\mathbf{K}_2\mathbf{Cr}_2\mathbf{O}_7) = 18,45 \text{ g}$
B. $m(\mathbf{H}_2\mathbf{O}) = 79,77 \text{ g}$ $m(\mathbf{K}_2\mathbf{Cr}_2\mathbf{O}_7) = 20,95 \text{ g}$
C. $m(\mathbf{H}_2\mathbf{O}) = 110,7 \text{ g}$ $m(\mathbf{K}_2\mathbf{Cr}_2\mathbf{O}_7) = 29,08 \text{ g}$
D. $m(\mathbf{H}_2\mathbf{O}) = 150,0 \text{ g}$ $m(\mathbf{K}_2\mathbf{Cr}_2\mathbf{O}_7) = 39,40 \text{ g}$
E. ne želimo odgovoriti na pitanje

K.9. Većina preparata za izbjeljivanje i bojenje kose sadrže vodikov peroksid. Količina vodikova peroksida u preparatima može se odrediti titracijom s otopinom kalijeva permanganata uz dodatak sumporne kiseline.

U kojem masenom omjeru reagiraju kalijev permanganat i vodikov peroksid ako u navedenoj redoks-reakciji nastaje kalijev sulfat, manganov(II) sulfat, kisik i voda?

A. 5 : 2	B. 7 : 3	C. 13 : 7	D. 14 : 3	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
--------------------	--------------------	---------------------	---------------------	---

M– F - K**TOČAN ODGOVOR : 30 bodova****ODGOVOR „E“ : 0 bodova****OSTALO : -6 boda**

M-F-K. Dvije vodljive paralelne ploče, svaka površine 100 cm^2 , nalaze se na udaljenosti 1 cm. Jedna je ploča uzemljena, a na drugu se dovodi naboј q . Prostor između ploča ispunjen je plinovitim dušikom. Zbog prisutnosti naboja između dviju ploča dolazi do pojave električnog polja koje ionizira dušik. Poznato je da do električnog probroja (pojave iskre) u dušiku dolazi u trenutku kada brojevna gustoća slobodnih elektrona u ioniziranom plinu prijede $5,53 \times 10^{15} \text{ m}^{-3}$. Koliki naboј q treba dovesti na jednu od ploča da bi došlo do iskrenja?

Uzmite da je relativna permitivnost dušika jednaka 1.

A. 3,49 nC	B. 4,94 nC	C. 6,05 nC	D. 6,99 nC	E. ne želimo odgovoriti na pitanje
----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	---

(Autor zadatka: Jakov Budić)